

ՀԵՐՈՍ ՄՈՐ ՄԸ ՆՈՒԵՐՈՒԱԾ
ՅԻՇԱՏԱԿԻ ՏՊԱԻՈՐԻՉ
ՈԳԵԿՈՉՈՒՄ

Նրեմ տարիներ առաջ, Լու Աճճելլսի մէջ, անակնկարից մահացած էր «Հերսոս Մարին», որուն երախտապարս իինց զաւակներն ու զավախարի ընկերները, 24 Յունի 1994, Ուրբաթ երկոյժան ժամը 7:30, Սահական Լևոն Մկրտչյանի նույնական մահացած էր գաղափարից մերժության մէջ՝ սարքած էին, ներկայութեամբ՝ հարազատներուն, ընտանիքան բարեկամներուն և զաղափարակից ընկերներուն:

Իրրեւ հարազատ՝ ոգեկոյման հանդիսարեան բացումը կատարելու պարտականութիւնը վիճակուած էր համանուն դոյշին տնօրին Պր. Գևոս Միմոնեամին, միաժամանակ վարելով ճախածքարդուած կոկիկ՝ յայտադիրը: Օրուան գլխաւոր՝ «միկայուց» էր Տիկ: Մարտուի խաչատուրեան, աշածանօր Մարիին՝ պատանիան որեւէն մինչեւ իր մահը: Զայդ խոսողները գուսազ կերպով Մարին ներկայացուցին իրրեւ մայր՝ ամէն բանէ առաջ, իրրեւ ընկերութեան մէջ զարծոն վեր վերցնող եւ այդ գծով՝ բացասիրտ հայսկի: Ճո Պարուր նեանի ընկերացուրեամբ երկու երգ մեներգեց: Մարիին շնորհավիք դուստրը՝ երջունի Միլիան, ինչ փակման եւ շնորհակական խօսով հանդէն եկա: Ասսուածածարանութեան բարձրացոյն ոդրութեան հասնելու ձգուղ երիտասարդ տղան՝ Հրաչյ, որուն համար «Ծննդ» մը յարգելու միրել կը նշանակէ զԱստուած յարգել ու սիրել: Մայր եւ հայր սրբութիւններ են, հետեւարար, ներկայ աշխարհին մէշ ամենէն կանուրը ան՝ զաւակ ըլլայն է»:

Արդարեւ, շան յուզից, տպաւորից եւ մանաւանդ դաստիարակից էր այս հանդիսարինը, նր նկատի ունենանց թէ մայր մը մնարեմ երեսուրը շատ աւելի զերակիոն էր բան՝ հերոսը..., որուն կազմակերպիչներն էին նախ՝ իր զաւակները ապա՝ նոյներն ու փեսաները, ի վերջո զաղափարի ընկերները:

Մեր այն մայրերը, որոնք, ոչ թէ ՍՊԱԾՈՒՀԻՆԵՐՈՎ այլ՝ ՍՊԱԾՈՒՐՈՒԹԻՒՆ ընկերով զաւակ մեծոցոցած են, մէյմէկ անզէն իերուներ եղած են, արժանի՝ զաւակներն զուրցուրանեմին՝ ու զնահասանին, որոնցմէ անմի հոդին նմանորինակ ոգեկոյման արժանացած է, կամ կնեղանութեան՝ մեծարուած...»:

Այսօրուան հանդիսարինը պատզամ՝ մը ունեկը, ուղղուած՝ զաւակներուն, թէ պէտք է յարգել ու մնարել ծնողները, զանոնց պէտք է անոնսել: Մխալ եւ անընդունելի է նկնեցիկն մէջ տրուած այն պատզամի, թէ «Հայրդ եւ մայրդ ծգէ ու կնոշշ ետևէն գնա»: Թէեւ, կին արարածը, իր ամուսնութեան ենու ա՛ւ աւելի, կը փարի իր ծնողին, տարան են որ ամուսնութեան «Սուրբ պատզամին» հաւատարմուն կը հետեւին...»:

(Երբ Հրաչյ բնի բարձրացաւ եւ հայ մօր, հայ ծնողին գովիր իրւսց՝ ներկաներէն շատերուն այլերը ուսմիւեցան՝ լուսորէն արտասաւցին, ոյն վիճակներուն, որովհանուն...):

Այս առիրուն՝ «Հերոնուի Մարի Միլիսկիրեանից» զաւակները նյանառ 80 էջոց զրոյկ մը լիս ընծայած էին, որուն մէջ, կարգ մը զրողներուն կողմէ միք անոնած էր Մարիին իիշախորինը՝ իր հօր՝ Հերոս Աստուոր Սաշեանի կերպարով:

Այսօրուան հանդիսարեան երկրորդ պատզամը (որ բացէն լըստեցաւ) այն էր որ ծնողը մը հետուէն-հետու՝ մի պիրուիր այլ՝ մօտէն զակլ մնին ավեր՝ ծունկի առջևէն):

Զեւակերպութեան համար՝ սարուած «հոգեհանգիստ» ները կ'անհանգստացնեն այն ծնողները որոնք, իրենց ողջուրեան, անտեսուած են իրենց զաւակներուն կողմէ»:

Հայ մայր ըլլայը ինքնին «հերոսութիւն» է: Մեր մայրերը կրկնակ՝ «հերոս» կ'ըլլան երէ թուին ազային առամբնութեան մը, շատ դիմք, շատեր՝ ազգային որեւէ հասաստութեան մը մէջ ընկերային ծառայութեան իակից դասնանորդ: Մեր Մարին թէ՝ զէմը բոնց, թէ՝ կանցիական շարժում զեկախորց եւ թէ՝ զաւակներուն պատզամ երաշխանութեան համար Ովկիանոսը անցաւ, եւ որ, ուրախ հաւատարի մը ընթացին սիրար զարդեցաւ բարպահել: Մարին միշտ ուրախ էր, խնդալ զիսէր, ուրախ մը ծնողորդ ստեղծելու բնածին յատկուիմ մը ունելի: Մեր ինքնին զրականութեան նույիրած ըլլար՝ առանց չափազանցութեան երգիծագիր մը: Կրնար՝ ըլլար: Մեր տոյս ծնէր՝ շատ մը կեղծ-հերոսներուն հերոսութեան զաւակը կու տար:

Այսպէս նանցայ Մարին, թէ՝ ազգականական յարաբութեանց ընդացին եւ թէ՝ ընկերային չափազակէն. ներս:

Բազմարին ներկաները ի վերջո պատուեցան շատ նոյն հիւրախութեամբ: